

Székelyföld Rátótja

A „székely humor területe végtelen”, azonban egyes helységek vagy vidékek itt is „kiválasztottak”. Különös előszeretettel köszörülték és köszörülnek még manapság is Székelyföldön a nyelvüket az emberek a csikiakon, az oláhfalviakon, valamint a gagyiakon. A szomszédos községek még manapság is állandóan élcelődnek egymás rovására. Így például a jánosfalviak és a városfalviak... Azonban Székelyföld Rátótja régi időktől fogva kétségtelenül a havasalji Oláhfalú. Ez a település az élc birodalmában még manapság is előkelő helyet foglal el. Így volt ez a XIX. század második felében is. Tiboldi István anekdotagyűjteménye – amelyből az alábbi válogatást is merítettük – legalábbis ezt bizonyítja. (Forrás: *Adomák és tanítómesék*. Buk., 1988.)

Egy előkelő úr deszkát vásárolván, miatt annak árát kifizeté lakában, a deszkaárús egészben meglátá magát a nagytükrben, s nevetni kezdte magában.

– Mit nevet, földi? – kérdi az úr.

– Én biz azt – volt a felelet –, hogy tova egy falumbeli embert látok, ne! Én jól ismerem őt, s ő nem engem, nem akar ismerni a kevély büszke.

Két szekeres egyike bemenvén egy főrangú úrhoz megtudni, van-e eladó gabonája, meglátá magát a nagytükrben, s útítársát vélvén ott állani, kérdé megütözve hirtelen:

– Ugyan bizony, bátya, hát kied is itt van? Hiszen én kiedet ott künn a szekéren hagyám.

Egy királybíró, utat csináltatván a Hargita közelében, látá, hogy egy oláhfalvi ügyes ember letette kalapját egy nagy köre, s úgy töri vasbottal a követ, mondá neki:

– Földi! Tegye fel azt a kalapot, én nem akarom, hogy senki süvegeljen engem, főképpen mikor munkában van.

– Én bizony nem is, az árért vettem le – monda sajtáságos egyszerűséggel az oláhfalvi.

Egy oláhfalvi elmés ember egykor ezzel állá bé egy főtanoda első tanárjához:

– Én azt hallottam, édes professzor úr, hogy itt ma disputatio lesz, s azért jöttem, hogy tudjam meg, mi az a disputa?

– Az abból áll – monda tréfálódva a tanár –, hogy az egyik ember kérdést teszen a másik eleibe, s aki nem tud megfelelni a kérdésre, az tartozik hat forintot fizetni a kérdőnek.

– Jó – mond az oláhfalvi –, úgylát disputáljunk mi ketten.

A tanár most leülteté őtet az asztal mellé, szembe magával, s letéve hat forintot az asztalra, monda:

– No, én azt kérdem tőled elsőben is, mondd meg nekem, ki volt Jézusnak az anyja?

– Azt már jól tudom, hogy Szűz Mária volt, hallottam a plébános úrtól is elégszer – felele az. – De ne menjünk most olyan messze – mond az oláhfalvi –, hagyjuk el azt a régi dolgot, hanem mondja meg a professzor úr, hogy ki volt az én anyám?

– De azt csak nem tudhatom, hogy ki volt a te anyád – mondá a tanár.

– No, ha nem tudja, hát enyim a hat forintot – mondá az oláhfalvi, s elkapván a hat forintot az asztalról, mint a szél, eltűné a tanodából.

Egy havasalji ember deszkát vivén eladni kisfiával, szekere bedűlt a sánca. Két útítársa odaérkezvén, helyreigazíták a szerket. E szekeres továbbindultában monda kisfiának:

– Minket mégis kisegíte a bajból a jószerencse.

– Minket bizony nem a jószerencse – mondá a fiú –, mert minket Pistabáké.

Egy ifjú ügyvéd a homoródi fürdőn létben kérdé mulatságból ottan egy oláhfalvi fiúcskától:

– Hát igaz-e az, hogy a ti falutokban lakó gazdák nem merik egészen végigszántani a szántó földjüket, mert attól félnek, hogy ha egyik végére igen kimennek az ekével, addig a másik vége felbillen?

– Nemigen billedez biz az, hallja kend – felele a fiú –, mert annak annyi kő van a végén, hogy nem tud felbillenni.

Egy nagy havas közelében huzamos idő alatt egy falucska keletkezett, hol azelőtt csak néhány juhász kunyhó volt. E falnak még vad s míveletlen lakói más falvak példájára egy diákot hozának a főtanodából a húsvéti ünnepre. A diák prédikálásával nagy kedvességet nyere előttük. E diák midőn hazaindula ünnep után közülök, néhányan megfogták őtet s elvágának egy kicsin darabkát a füle hegyéből. A sérelmes diák panaszt teve azért a tisztathóságnál, s aztán a szembesített bevádoltak így menték ott magukat:

– Mi e diákot igen megszerettük a szép tanításáért, s elvégeztük magunk között, hogy pünkösdre is éppen ezt a diákot hozzuk magunk közi, azért jegyeztük meg a fülét, hogy azon jegyből ráismerhessünk, s annál könnyebben kiválaszthassuk a nagy sereg diák közül.

Egy deszkaárús a havas alól a városba menvén, látá ottan egy rendkívüli kövér s egy rendkívüli sovány úriasszonyt, monda szekeres társának előbb a kövérré, aztán a soványra mutatván:

– Ne te, né! Ez tán mind megessi annak a másnak a részit.

Egy ember a havas alól peres dolgában a fővárosba mene az ügyvédhez, hideg télen, térdig érő hóban.

– Jó szánút van-e, földi? – kérdé tőle az ügyvéd.

– Biz én nem tudom, mert én gyalog jöttem – felelé az.

Egy deszkaárús a városban látván, hogy a fiacskája a toronyóra ütéseit számlája ujjain, kérdé tőle:

– Hány az óra, fiam?

– Négy vékony, kilenc vastag, mindössze tizenhárom – felele a fiú.

